

Introduktion till skötselplanen för Lovisa stads rekreationsskogar

Bakgrund

Parkavdelningen vid Lovisa stad initierade en planläggning av stadens rekreationsskogar, drygt 1000 ha, under våren 2020. Syftet var att få en översiktlig bild av skicket och skötselbehovet i rekreationsskogarna i Lovisa.

Inventeringsarbetet utfördes under sommaren 2020 av forstmästare Romi Rancken och planen färdigställdes senare samma år.

Planens innehåll och format

Rekreationsskogsplanen består av en elektronisk, klickbar figurkarta med en kort beskrivning av varje trädbestand (skogsfigur), målsättningen med skötsel av figuren och vilka åtgärder som rekommenderas för att nå målet. Dessutom anges en skyndsamhetsklass som är en bedömning av hur snabbt åtgärden borde utföras för att målet bäst ska uppnås. Beskrivningen av bestånden kompletteras med ett eller flera representativa fotografier som är tagna i beståndet.

Idag har skogsägare tillgång till så kallade öppna skogsdata som innehåller sifferuppgifter om skogen, såsom trädens höjd, virkesvolym, trädslag mm. Den här informationen sammanställs av Finlands skogscentral och baserar sig till stor del på s.k. fjärranalys, vanligen flygbilder och laserskanning. Eftersom den här informationen för Lovisas del är färsk, från 2019, samlades inga sifferuppgifter in under inventeringen, men de är tillgängliga på annat håll.

Planens rekommendationer följer principerna för hållbart skogsbruk, med betoning på skogarnas rekreativvärde. De ekologiska värdena beaktas också, och baseras delvis på en tidigare utförd inventering av värdefulla livsmiljöer.

Rekommendationerna baserar sig också på tanken om ett aktivt skogsbruk där man på de flesta ställen målmedvetet styr utvecklingen åt ett visst håll. Åtgärderna utgörs i allmänhet av olika slags avverkningar och röjning.

Avverkningar har i regel som mål att ge växtutrymme för de träd som ska bilda det framtida beståndet, antingen i form av gallringar eller för att ge utrymme för en ny trädgeneration. Röjningar inriktas mot yngre träd och plantor som står för tätt för att de ska kunna utvecklas optimalt, eller för att de skymmer sikten i skogen. Röjningar utförs oftast selektivt, så att man gynnar vissa trädslag eller lämnar vissa partier oröjda.

Rekommendationerna i planen har ett tidsspann på ca 20 år. Eftersom en del av bestånden inte har skötts på länge, infaller en förhållandevis stor del av de föreslagna åtgärderna under de första fem åren. Samtidigt finns det en del sådana områden där inga åtgärder alls är föreslagna under planperioden. Det här gäller främst nyligen gallrade områden och marginella områden av olika slag, t.ex. hällmarker och särskilt steniga områden. Skyndsamhetsklasserna som används i den här planen är: 1=genast, 2=inom 5 år, 3=inom 5-10 år, 4=inom 10-20 år.

I rekreationsskogarna ingår relativt få skyddsområden som är skyddade enligt lag. Däremot finns ett stort antal små områden, ofta fuktstråk eller små torvmarker, av en typ som idag ses som värdefulla ur ekologisk synpunkt. De här har till stor del inventerats, klassificerats och beskrivits redan tidigare, men en del nya har identifierats i samband med den här skogsinventeringen. Områden av den här typen noteras i figurbeskrivningen som värdefulla livsmiljöer och målet för dem är att naturen får utvecklas mer eller mindre fritt. I vissa fall kan man behöva gå in med åtgärder, t.ex. för att gynna en utveckling som främjar biodiversiteten eller för att fälla träd som hotar att falla över, hus, vägar eller ellinjer.

Figurbeskrivningarna ger tillsammans med fotografierna en allmän bild av skogens tillstånd. De viktigaste trädslagen och trädbeståndets biologiska skick anges där, tillsammans med eventuella särdrag som bör beaktas vid skötseln. Facktermer undviks i regel, och åldern anges i relativt grova klasser.

Med ett ungt bestånd avses en ålder på 10-30 år, ett medelålders bestånd är ungefär 30-50 år, medan ett något äldre bestånd är mellan 50 och 90 år, dvs. det som ofta brukar kallas förnyelsemoget bestånd i klassiska skogsbruksplaner.

Rekommendationerna ska ses som riktgivande och ska fungera som stöd för prioriteringar och planering av åtgärder. Ett av planens syften är också att presentera stadens skogar i form av såväl tex, bild som kartor.